

stavljen u mogućnost da odnosni dio pošiljke u skladištu preuzme, odnosno da njom slobodno raspolaže u cijelosti, onda brodar nije ispunio svoju dužnost u pogledu predmetnog tereta, i u takvom slučaju primalac tereta opravdano se obratio na tužitelja radi likvidacije štete na temelju osiguranja, i tužiteljev regresni zahtjev protiv tuženika je zbog toga u tom slučaju u načelu opravdan.

Daljnji razlozi koji se navode u žalbi nisu osnovani, jer je prvostepeni sud iznio dovoljno razloga iz kojih proizlazi da je identifikacija robe izvršena izvan svake sumnje. Pitanje eventualnog oštećenja robe nije od važnosti u ovoj parnici između nazočnih stranaka, jer se nazočnom tužbom traži naknada štete zbog gubitka robe, tj. jer tužitelj "Osiguravajući zavod" u ovoj parnici ističe regresni zahtjev za naknadu štete, tj. isplaćene osigurnine zbog gubitka dijela pošiljke, a ne s naslova isplaćene osigurnine zbog oštećenja pošiljke. O tom pitanju moći će se među parničnim strankama raspravljati tek u slučaju ako osiguranik prijavi štetu zbog oštećenja pošiljke, i ako tužitelj isplatom osigurnine stupi u njegova prava i istakne zahtjev na tom temelju.

Iz navedenih razloga ukazuje se činjenično stanje u ovoj parnici nepotpuno utvrđenim, i zbog toga je uvažanjem žalbe valjalo pobijanu prvostepenu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu radi nastavnog raspravljanja i donošenja nove odluke.

U nastavku prvostepenog postupka prvostepeni sud će utvrditi da li je primalac robe, tj. prednik tužiteljev, bio postavljen u položaj da je mogao bez daljnjih troškova preuzeti u skladištu sporni dio pošiljke i njim slobodno raspolagati, tj. da li je on to propustio učiniti zbog vlastite krivnje ili zbog krivnje tuženika. Prema tome sud će dalje ocijeniti da li se je prema tome primalac robe opravdano obratio na tužitelja radi isplate osigurnine zbog gubitka dijela pošiljke na temelju teretnice br.46, i da li je slijedom toga osnovan nazočni tužiteljev regresni zahtjev protiv tuženika.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 22.VII 1965.

Vijeće: Gabro Badovinac, Ratko Zlodre, Stanko Skok

Prijevoz željeznicom - Obavijest o prispjeću pošiljke - Početak toka roka odnošenja, kad je obavijest o prispje-

ću poslana brzojavno računa se od časa kad je željeznica predala brzojav na poštu - Na tok ovoga roka ne utječe ni okolnost ako je brzojav poslan u nedjelju kad prijemna pošta ne radi

Nakon što je pošiljka stigla u uputnu stanicu, željeznica je obavijest o prispijeću primaocu poslala brzojavom, jer nije imao svoga sjedišta u mjestu uputne stanice. Nakon što je primalac platio kolsku dangubninu, tuži željeznicu za povrat isplaćenog iznosa, jer kaže da je pošiljku na vrijeme istovario. Smatra naime da se rok za odnošenje mora u ovom slučaju računati od časa kada je on primio brzojavnu obavijest, a ne od momenta kad je željeznica brzojav predala pošti.

Prvostepeni sud je odbio tužiočev zahtjev i obvezao ga da tuženom plati na ime troškova spora 275.- dinara iz razloga što je nakon provedene rasprave našao da je željeznica poslala obavijest o prispijeću pošiljke pravilno brzojavom, i da je rok za podnošenje pošiljke 12 sati, računajući od časa predaje brzojava pošti. Okolnost što pošta u nedjelju i u praznike ne vrši dežurnu službu, nema utjecaja na početak roka za odnošenje, pa prema tomu nije odlučno kad je primalac primio brzojav, tj. obavijest o prispijeću robe.

Tužitelj žalbom pobija presudu zbog povreda formalnog i materijalnog prava, i predlaže da se presuda preinači i udovolji tužbenom zahtjevu, odnosno da se presuda ukine i stvar vrati prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje i sudjenje.

Povredu prava vidi u tome što smatra da prvostepeni sud neosnovano uzima da je tužitelj bio obaviješten o prispijeću pošiljke 12 sati nakon predaje brzojava. Tvrdi da je brzojav predan pošti u nedjelju, pa kako pošta Murter nedjeljom ne radi, da mu je brzojav o prispijeću pošiljke bio uručen tek slijedeći dan, a pošiljku je podigao odmah po primitku brzojava. Smatra da je stajalište suda da se rok za odnošenje ima računati od časa predaje brzojava pošti, a ne od časa uručenja brzojava adresatu, pogrešno. Takvo stajalište traži da tužitelj organizira posebnu službu u Šibeniku za primanje izvještaja o prispijeću vagona koji stižu na stanicu Šibenik, a to, jer se radi o maloj zadruzi, nije opravdano ni ekonomično.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz ovih razloga:

Prvostepeni sud rješavajući spor pravilno je postupio kad je primijenio odredbe člana 83, stav 3, tač.2. "Zakona o prevozu robe željeznicom".

Okolnost što određena pošta ne vrši dostavu brzojava nedjeljom i praznicima ne može imati utjecaja na pitanje od koga se časa ima računati rok za odnošenje. "Zakon o prevozu robe željeznicom" određuje, ako se obavješćivanje o prispijeću

robe vrši brzojavnim putem, da se ono smatra izvršenim po proteku 12 sati poslije predaje brzojava pošti. Rizik da li će brzojav biti na vrijeme uručen primaocu, snosi primalac, te je na njemu da riješi pitanje da li će se na drugi način vršiti obavješćivanje o prispijeću pošiljaka na željezničku stanicu koja nije u primaočevu mjestu.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 18.VIII 1965.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Dušan Arneri, Aleksandar Ester

Prijevoz željeznicom - Medjunarodni prijevoz - Težina pošiljke navedena u tovarnom listu - Preteg vagona - Vozarina - Željeznica ima pravo naplate troškova i vozarinskog dodatka zbog pretega vagona i ako granica tovarjenja vagona nije unesena u tovarni list pod pretpostavkom da pošiljalac nije zatražio od željeznice podatke o dopuštenoj granici tovarjenja - Prilikom istovara dijela pošiljke u druga kola radi pretega, željeznica mora voditi računa i o interesima imaoća prava - Mora istovariti samo onu količinu tereta koja je nužna da se otkloni preteg - Istovareni dio mora uputiti dalje na način koji je za imaoća prava najpovoljniji - Nema prava na vozarinu na temelju tarife za kolske pošiljke, ako je preteg mogao biti upućen kao komadna roba - Težina pošiljke koju željeznica na usputnoj stanici jednostrano utvrdi nije mjerodavna za imaoća prava, pa se ta težina može utvrditi svim dokaznim sredstvima

Tužitelj je željezničko transportno poduzeće, a tuženik primalac pošiljke. Spor je nastao u vezi s prijevozom pošiljke iz Pariza u Zagreb. Tužitelj navodi da je pošiljalac u tovarnom listu deklarirao manju težinu pošiljke od stvarne, te da je pretovario kola. Stvarna količina kao i preteg ustanovljeno je na usputnoj stanici od strane francuskih željeznica. Tužitelj traži razliku vozarine, troškove prekrcaja, koje su izvršile francuske željeznice da bi otklonile preteg, i dodatak na vozarini. Prvostepeni sud je usvojio tužbeni zahtjev. Drugostepeni sud je uvažio tužnikovu žalbu, ukinuo prvostepenu presudu, i predmet vratio na ponovno raspravljanje iz slijedećih razloga:

Na spor se - s obzirom da se radi o prijevozu izvršenom medjunarodnim tovarnim listom - imaju primijeniti odredbe Medjunarodne konvencije o prijevozu robe na željeznicama /CIM/ s jednoobraznim dopunskim odredbama /DCU/.